

Aan de gemeenteraad

Datum : 13 december 2022
Zaaknummer : 710330
Contactpersoon : Esther Francot / Nural Çilingir
Telefoonnummer : 026 3773662

Onderwerp: stand van zaken maatschappelijke opvang

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van de stand van zaken met betrekking tot de maatschappelijke opvang in Arnhem.

Inleiding

Arnhem verzorgt als centrumgemeente voor de regio Centraal Gelderland de opvang van dakloze jongeren, volwassenen en gezinnen.

We zetten in op preventie; het voorkomen van dakloosheid. Als opvang toch nodig is, dan in een- of tweepersoonskamers en zo kort als mogelijk (maar zo lang als nodig) en gericht op uitstroom: zelfstandig wonen met begeleiding op maat, of een passende vervolgplek zoals beschermd wonen.

Stand van zaken maatschappelijke opvang

In Arnhem slaapt niemand onvrijwillig op straat. Iedereen die een beroep doet op opvang en daar recht op heeft, krijgt opvang in een van de opvangvoorzieningen, en indien boventallig in een hotel.

De druk op de opvangcapaciteit neemt toe. Er is geen afname van het aantal aanmeldingen en de door- en uitstroom stagneert, met name door een gebrek aan beschikbare en geschikte woningen. De komende periode wordt nog frequenter dan gebruikelijk gemonitord en afgestemd met de keten, om tijdig en adequaat te kunnen (bij)sturen.

Hieronder volgt een overzicht van de actuele ontwikkelingen in de maatschappelijke opvang in Arnhem.

Jongeren:

Afgelopen zomer is een nieuwe tijdelijke voorziening voor dakloze jongeren in Arnhem-Zuid geopend. Het Jonahuis was vol, evenals andere tijdelijke opvangmogelijkheden. In de nieuwe tijdelijke locatie aan de Akkerwindestraat is plaats voor 12 dakloze jongeren. Deze voorziening is bedoeld voor jongeren die al kunnen uitstromen, maar waarvoor nog geen woning beschikbaar is. Hiermee heeft Arnhem voldoende capaciteit voor opvang en doorstroom van dakloze jongeren. De landelijke toename van dakloze jongeren die eind november door het Leger des Heils signaleerd is, zien we niet in Arnhem.

Volwassenen

Dakloze volwassenen worden opgevangen in diverse voorzieningen van IrisZorg, het Leger des Heils en het Droombankje. Elke voorziening heeft zijn eigen doelgroep. Opvang is gericht op duurzame uitstroom naar zelfstandig wonen, waar nodig met begeleiding, of naar een passende vervolgplek. Bij de voorzieningen van IrisZorg en Leger des Heils zijn de volgende relevante ontwikkelingen gaande:

Iriszorg

In 2023 wordt bij IrisZorg een pilot gestart met opvang van cliënten die veel meer tijd en begeleiding dan gemiddeld nodig hebben om duurzaam uit te stromen: beschutte opvang. In de huidige situatie vallen zij vaak -soms meer dan eens- terug naar dakloosheid, omdat zij het zelfstandig of in een passend geachte vervolgplek toch niet kunnen redden. In de pilot wordt onderzocht wat werkende factoren zijn om voor deze cliënten wel duurzame uitstroom te realiseren.

Daarnaast blijkt het nodig in een aantal huizen voor begeleid wonen maatschappelijke opvang de mate van begeleiding te verzwaren zodat deze meer passend is voor de bewoners.

Leger des Heils

De opvangvoorziening aan de Renssenstraat van het Leger des Heils was bedoeld als tijdelijke voorziening voor opvang van volwassenen met als einddatum 1 juni 2022. Dit is begin dit jaar bijgesteld naar 31 december 2022 en nu is besloten de voorziening ook in 2023 te continueren.

Gezinnen

Gezinnen die een beroep doen op maatschappelijke opvang en hier ook recht op hebben worden geplaatst in de opvangvoorzieningen van Leger des Heils. Als deze vol zijn worden de gezinnen in een hotel geplaatst. Gezinnen die geen recht hebben op opvang omdat zij uitsluitend een woonprobleem hebben en geacht worden zelfstandig woonruimte te kunnen vinden, worden soms ook in een hotel geplaatst. Dat gebeurt vooral als er kinderen in het gezin zijn, en voor een periode van maximaal drie maanden. Uit de praktijk blijkt dat de capaciteit van de opvanglocaties voor gezinnen al langere tijd onvoldoende is. Samen met het Leger des Heils wordt gezocht naar een nieuwe locatie voor woonplekken met ambulante begeleiding voor dakloze gezinnen.

DAK

Na een succesvolle pilotperiode is het DAK (Daklozen Advies Kantoor) vanaf april 2022 een structurele voorziening binnen de MO-keten geworden. Het DAK is een fysieke plek waar dak- en thuislozen terecht kunnen voor hulp en advies en is (tijdelijk) gehuisvest aan de Beekstraat 63. Met het DAK wordt ingezet op het laagdrempeliger, sneller en persoonlijker helpen van dak- en thuislozen. De doelgroep lijkt met de komst van deze voorziening steeds beter en eerder in beeld te komen. Bijkomend effect is dat professionals elkaar treffen en beter leren kennen en de ketensamenwerking geïntensiveerd wordt. Onlangs is het multidisciplinair team aan het loket (na een geslaagde proefperiode) uitgebreid met bemensing vanuit het Sociaal Wijkteam. Daarnaast draait nu ook stichting Barka als proef mee, om ervaring op te doen of het werken aan het loket van meerwaarde kan zijn in de hulp en ondersteuning van dakloze arbeidsmigranten. Hieronder de stand van zaken op twee andere belangrijke ontwikkelingen voor het loket.

Huisvesting

De Beekstraat 63 betreft gemeentelijk vastgoed en staat op de planning voor verkoop. Deze plannen zijn in 2021 uitgesteld om te onderzoeken hoe dit pand met sluitende exploitatie ingezet kan worden voor de maatschappelijke voorzieningen (o.a. het daklozenloket) op de begane grond en voor wooneenheden ten behoeve van de uitstroom uit de maatschappelijke opvang op de bovenverdieping. De verwachting is dat deze verkenning in het eerste kwartaal van 2023 afgerond is. Het DAK kan tijdens de verkenningsfase gehuisvest blijven aan de Beekstraat 63, evenals de daar gevestigde inloopvoorziening van Stichting F.C. Lauwersgracht. Uw raad wordt te zijner tijd geïnformeerd over de uitkomsten van deze verkenning en de relevante ontwikkelingen.

Openingstijden

Gezien het toenemende aantal bezoekers aan het DAK en om het DAK nog centraler te kunnen positioneren in de keten maatschappelijke opvang is het wenselijk om de openstelling van 3 naar 5 dagdelen uit te breiden. De haalbaarheid hiervan is afhankelijk van de benodigde bemensing aan het loket door de drie basisdisciplines: VGGM, Werk & Inkomen en Burgerzaken. Met deze partijen is de afgelopen periode in beeld gebracht of hiervoor voldoende capaciteit beschikbaar kan worden gesteld. Geconstateerd is dat verruiming van de openingstijden op dit moment niet mogelijk is, omdat de afdeling Burgerzaken hiervoor nog onvoldoende personeel heeft. De huidige openingstijden blijven daarom voorlopig ongewijzigd, maar alles wordt in het werk gesteld om verruiming spoedig mogelijk te maken.

Vorstprotocol

Het vorstprotocol regelt de opvang van dak- en thuislozen in de regio Arnhem gedurende de winterperiode. De deelnemende organisaties zijn VGGM, alle opvangorganisaties, de politie, aanbieders van bemoeizorg/zorgbemiddeling, het Rode Kruis en de gemeente.

In het vorstprotocol worden afhankelijk van de buitentemperatuur twee fases onderscheiden. Per fase is een aantal maatregelen van kracht waar iedere organisatie zich aan verbindt voor de duur van deze fase van het winterprotocol. De verantwoordelijkheid voor het bepalen van de verschillende fases ligt bij VGGM. De belangrijkste maatregel is het uitbreiden van de opvangcapaciteit.

Uit de eerste afroep van het vorstprotocol deze winterperiode blijkt dat in tegenstelling tot voorgaande jaren, deze keer de capaciteit direct volledig benut is geweest. De komende periode wordt het verloop in de capaciteit voor het vorstprotocol nauwlettend gevolgd, zodat waar nodig ingezet zal worden op verdere uitbreiding van de capaciteit.

Overige voorzieningen

Stichting nachtopvang 'De Duif'

Nachtopvang 'De Duif' is een laagdrempelige avond- en nachtopvang voor daklozen. De opvang is geopend van 22.00 uur 's avonds tot 08.30 uur 's ochtends.

Stichting Het Kruispunt

Het Kruispunt is een laagdrempelige inloopvoorziening voor dak- en thuislozen. De doelgroep kan binnen een maaltijd gebruiken en gebruik maken van sanitair, een pc etc. Eenmaal per week verzorgt de GGD een medisch-verpleegkundig spreekuur. De voorziening is geopend van 10.00 tot 13.00 uur en van 16.30 tot 19.00 uur van maandag tot en met zaterdag. Op zondag is Het Kruispunt open van 10.00 tot 13.00 uur.

Soepfiets Leger des Heils

Op maandagavonden rijdt de Soepfiets langs plekken in de stad waar daklozen te vinden zijn, zoals het Lauwersgrachtpark en het Bartokplein. Er wordt soep en soms kleding verstrekt, en informatie over de opvangvoorzieningen en de beschikbare hulp en zorg.

Van opvang naar wonen en stadsprogramma huisvesting bijzondere doelgroepen

In de Arnhemse herstelagenda na corona (2020) is de beweging van opvang naar wonen ingezet, vanuit de gedachte: herstel begint met een (t)huis. De afgelopen jaren zijn via een aantal projecten jongeren en volwassenen uit de opvang uitgestroomd naar zelfstandig wonen met begeleiding. Deze beweging wordt voortgezet en geïntensiveerd in het nieuw te vormen stadsprogramma Huisvesting Bijzondere Doelgroepen. Over de precieze opdracht van dit programma wordt uw raad binnenkort geïnformeerd.

Nationaal Actieplan Dakloosheid

Op 5 december is door de ministeries van VWS, BZK en SZW het Nationaal Actieplan Dakloosheid – Eerst een Thuis gelanceerd. De ambitie is: in 2030 heeft iedereen een thuis. Er zijn zes actielijnen:

- Versterken bestaanszekerheid,
- Voorkomen van dakloosheid,
- Wonen Eerst,
- Integraal werken in de uitvoering,
- Geen beleid zonder ervaringskennis,
- Inclusieve aanpak.

Gemeenten gaan samen met de VNG en met bovengenoemde ministeries aan de slag met de ambitie en de lokale uitwerking van deze actielijnen.

Datum : 13 december 2022
Zaaknummer : 710330
Pagina : 5

Financieel

Naast de decentralisatieuitkering MO zijn voor het Actieplan Dakloosheid extra financiële middelen vrijgemaakt. Vanaf 2023 is dat structureel 65 miljoen euro extra. In de decembercirculaire wordt de exacte verdeling hiervan bekend gemaakt. Een klein deel wordt landelijk aangewend voor zaken als monitoring, de rest wordt toebedeeld aan de centrumgemeentes waaronder Arnhem.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch